

The background of the entire page is a complex, abstract pattern of blue lines. These lines form various geometric shapes, including squares, circles, and irregular polygons, creating a maze-like or circuit-like appearance. The lines are of varying thickness and are set against a lighter blue background.

JAAR RAPPORT 2016

MPD
MEDIA PENSIOEN DIENSTEN

INHOUDSOPGAVE

PROFIEL	3	
KERNCIJFERS	3	
1	MISSIE, VISIE EN STRATEGIE	4
1.1	Missie	4
1.2	Visie	4
1.3	Strategie	5
2	DIRECTIEVERSLAG	6
2.1	Dienstverlening voor PNO Media	6
2.2	Dienstverlening voor PNOzorg	6
2.3	Financieel resultaat	6
2.4	Risicomanagement	7
2.5	Compliance	8
2.6	Interne organisatie	8
2.7	Perspectief voor de toekomst	9
3	VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT	10
4	PERSONALIA	12
5	JAARREKENING	13
5.1	Balans per 31 december 2016	14
5.2	Winst- en verliesrekening	15
5.3	Gebeurtenissen na balansdatum	15
5.4	Kasstroomoverzicht	16
5.5	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling in de jaarrekening	17
5.6	Grondslagen van resultaatbepaling	18
5.7	Toelichting op de balans	19
5.8	Niet uit de balans blijvende regelingen en verplichtingen	23
5.9	Toelichting op de staat van baten en lasten	24
5.10	Toelichting algemeen	27
6	OVERIGE GEGEVENS	28
6.1	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	29

PROFIEL

Coöperatieve Media Pensioen Diensten U.A. (MPD) is een coöperatieve uitvoeringsorganisatie en richt zich zonder winstoogmerk op de belangen van haar leden PNO Media en PNOzorg. De enige klanten die MPD bedient zijn de leden PNO Media en PNOzorg. Vanuit de kennis van de sector kan MPD de dienstverlening op het gebied van pensioen en zorg goed afstemmen op de behoefte van de eindklant.

PNO Media is een grotendeels vrijwillig bedrijfstakpensioenfonds voor werkgevers en hun medewerkers die actief zijn in de creatieve sector.

PNOzorg is een intermediair die zorgverzekeringen organiseert voor de creatieve sector. ONVZ Zorgverzekeraar is risicodragers van de ziektekostenportefeuille van PNOzorg.

KERNCIJFERS

<i>(bedragen x € 1.000)</i>	2016	2015
Netto-omzet	9.366	9.024
Resultaat na belastingen	-282	-44
Eigen vermogen	2.657	2.939
Personeel (fte)	59,6	56,7

1. **MISSIE, VISIE EN STRATEGIE**

1.1 **Missie**

MPD is de uitvoerder van PNO Media en PNOzorg en ondersteunt hen in hun ambitie om voor de creatieve sector zonder winst oogmerk een leidinggevende rol te vervullen op het gebied van klantgerichte oplossingen rond pensioen, inkomens- en zorgverzekeringen.

1.2 **Visie**

In meerdere stappen is de sectordefinitie verruimd naar de creatieve sector. In de kernsector media en entertainment heeft het pensioenfonds een marktaandeel van bijna 70%. De creatieve sector groeit vooral in de nieuwe segmenten creatieve zakelijke dienstverlening en kunsten en cultureel erfgoed in tegenstelling tot de kernsector media en entertainment. PNO Media en PNOzorg hebben in de creatieve sector nog een marktaandeel dat kleiner is dan 10%. Er zijn daardoor groeikansen. Enerzijds is groei relevant voor de organisatie om efficiënt kwalitatieve en relevante oplossingen te kunnen bieden. Anderzijds kan voor de creatieve sector een onderscheidende propositie worden geleverd met toegevoegde waarde.

1.3 Strategie

De strategie van MPD is er op gericht om PNO Media en PNOzorg te helpen om hun strategische doelstellingen te realiseren. Voor PNO Media betekent dat verdere groei in de creatieve sector. Dat wordt nagestreefd door middel van aansluiting van andere pensioenfondsen en nieuwe werkgevers.

De toegevoegde waarde van MPD uit zich in de volgende aspecten:

- Gericht op de creatieve sector, servicegericht en transparant.
- Focus op het belang van de deelnemers, een passend aanbod biedend, maakt invloed mogelijk en maakt pensioen en zorg duidelijk.
- Deskundig en efficiënt, het bestuur is in control.

MPD besteedt veel aandacht aan goede communicatie, risicomangement en verantwoord beleggen. Onze klant PNO Media heeft op deze onderwerpen een goede naam opgebouwd. PNOzorg behoort vanwege een hoge klanttevredenheid tot de groep beste aanbieders van zorgverzekeringen van Nederland. MPD zorgt daarnaast voor een efficiënte, kwalitatief goede en flexibele uitvoering. Het in- en outsourcingsbeleid draagt hieraan bij en zorgt voor focus op de toegevoegde waarde en het attent bedienen van de bestuurlijke gremia van de leden.

2. DIRECTIEVERSLAG

2.1 Dienstverlening voor PNO Media

Naast de reguliere dienstverlening op het gebied van beleidsontwikkeling, vermogensbeheer, pensioenadministratie en -communicatie is de afgelopen periode veel aandacht uitgegaan naar projecten in het kader van de groeistrategie: ontwikkeling van een beschikbare premieregeling met life cycles, een variabel DB, de doorsneepremie op werkgeversniveau en het definiëren van een minimum voor pensioenopbouw bij PNO Media. Onderdeel van de ontwikkelingen zijn tevens het inrichten van een afdeling Acquisitie alsmede aanpassing van het geautomatiseerde pensioensysteem ter ondersteuning van deze nieuwe regelingen.

Tevens geeft MPD de marktwerkingsplannen voor werkgevers en pensioenfondsen in de creatieve sector gestalte. Dit heeft geleid tot de komst van het pensioenfonds Consumentenbond en van Centraal Boekhuis, die in 2016 zijn samengevoegd met PNO Media.

2.2 Dienstverlening voor PNOzorg

De strategie is om de omvang van de verzekerdenportefeuille te consolideren en de kwaliteit van het bestand verder te verbeteren.

2.3 Financieel resultaat

De omzet bestaat uit de aan klanten gefactureerde fees. De fee wordt jaarlijks op basis van een begroting per klant voorgerecalculeerd. Door meer- of minderwerk kan de werkelijke omzet van de begroting afwijken.

De omzet is ten opzichte van 2015 gestegen, hetgeen vooral werd veroorzaakt door extra kosten in het kader van de groeistrategie. MPD werkt met een vaste risico-opslag als onderdeel van de fee. Het resultaat is gedaald ten opzichte van het jaar ervoor. Het negatieve resultaat van 2016 wordt vooral veroorzaakt door afvloeiingskosten. Er was een licht positief resultaat verwacht.

2.4 Risicomanagement

MPD is slechts in beperkte mate en op gecontroleerde wijze bereid om risico's aan te gaan. De voornaamste risico's en onzekerheden bestaan uit de volgende:

- Uit de strategie en gemaakte afspraken volgt dat het voornaamste risico van MPD het budgetrisico betreft. De bedrijfsvoering is ingericht om dit risico zoveel mogelijk te beheersen. Hiertoe vindt permanent budgetbewaking plaats voor zowel MPD zelf als voor haar klanten. Hierdoor is het voldoende gemitigeerd. De directie is van mening dat de door MPD gehanteerde risico-opslag voor haar klanten in overeenstemming is met het resterende risico.
- Tevens is uiteraard sprake van operationeel risico (fouten in de uitvoering). Dit wordt intern beheerst door vaste processen en procedures. MPD stelt jaarlijks een ISAE-3402 rapport op, hetgeen een beeld geeft van de werking van relevante controls binnen de processen die in scope zijn. Tevens stelt MPD per kwartaal een service level rapportage op ten behoeve van PNO Media. Er zijn diverse interne beheersingscycli om het operationele risico te beheersen.
- Een belangrijk deel van de activiteiten van MPD bestaat uit het monitoren van door PNO Media en PNOzorg uitbestede werkzaamheden. Er geldt een uitbestedingsbeleid. Een deel van de activiteiten ter zake valt onder de eerdergenoemde ISAE-3402 rapportage.
- MPD draagt verantwoordelijkheid voor de interne en externe verslaggeving van haar klanten. Een groot deel van de externe rapportages valt onder wettelijke regels, die frequent wijzigen en in het algemeen aan verscherping onderhevig zijn. Om compliant te blijven met geldende wet- en regelgeving, monitort MPD wijzigingen ter zake op permanente basis.
- Tevens draagt MPD verantwoordelijkheid voor de naleving van wet- en regelgeving en voor compliance van haar klanten. De organisatiestructuur, personeelsbezetting, processen en overlegstructuren van MPD zijn vormgegeven met inachtneming van bovenstaande risico's.
- In financiële zin is MPD afhankelijk van twee partijen; PNO Media en PNOzorg. Dit zijn tevens de leden van de coöperatie MPD. De samenwerking wordt periodiek beoordeeld en onderling besproken. In het afgelopen jaar is de uitbestedingsovereenkomst met PNO Media geactualiseerd. Dit is belangrijk voor het voortbestaan van MPD. Als PNO Media in de toekomst zou besluiten geen gebruik meer te maken van de diensten van MPD, dan blijft de afwikkelingsverplichting bij het fonds.

Onderdeel van de uitbestedingsovereenkomst met PNO Media is een boetebeding in geval van aan MPD toerekenbare gebreken in de uitvoering. Bij een dergelijke schending van de gemaakte dienstverleningsafspraken kan de boete maximaal € 200.000 bedragen. Daarnaast volgt uit het budgetrisico dat het overschrijden van de voorgerecalculeerde kosten in principe ten laste van MPD komen. Dit betreffen dus financiële gevolgen.

Het verhogen van het niveau van risicobeheersing vormt een permanent aandachtspunt voor MPD. Als gevolg van toenemende eisen, zijn in 2016 maatregelen op het gebied van projectbeheersing en het niveau van informatiebeveiliging genomen. In 2017 blijven deze onderwerpen aandacht behouden, en zal verbeterde beheersing van de gehele bedrijfsvoering, inclusief kostenbeheersing, een belangrijke thema zijn.

2.5 Compliance

Uit hoofde van haar verantwoordelijkheid als uitvoerder van PNO Media is alle wet- en regelgeving voor pensioenfondsen relevant voor MPD. Vanuit haar rol voor PNOzorg geldt dat tevens voor de regels die de wetgever aan zorgverzekeringsintermediairs stelt. Binnen MPD worden ontwikkelingen op gebied van wet- en regelgeving en compliance gevolgd en de gevolgen intern besproken en vastgelegd. Periodiek vindt rapportage ter zake aan klanten plaats.

Op fiscaal gebied zijn de vennootschapsbelasting en de BTW regelgeving van belang.

2.6 Interne organisatie

De MPD organisatie is functioneel ingedeeld met als uitgangspunt de dienstverlening aan PNO Media en PNOzorg. Om de dienstverlening voor haar klanten te beheersen, geldt binnen MPD een personeelsbeleid waar functieprofielen inclusief competentie-eisen, vaste procedures rondom personeelsbeoordeling en vaste overlegstructuren onderdeel van uitmaken.

Daarnaast worden ter kwaliteitsbeheersing regelmatig externe audits uitgevoerd op processen, producten en (geautomatiseerde) systemen. De bevindingen uit deze onderzoeken worden gebruikt als input ter verbetering. Periodiek terugkerende audits zijn accountantscontrole, ISAE-3402 en IT-audits zoals informatiebeveiligingsaudits.

Informatievoorziening is één van de kerntaken van MPD. Dit komt vooral naar voren in de volgende activiteiten:

- Het voeren van persoonlijke pensioengesprekken ten behoeve van PNO Media.
- Websitebeheer van PNO Media en PNOzorg.
- Periodieke rapportages aan de respectievelijke besturen en overige bestuursorgaan.
- Beleidsvoorbereiding ten behoeve van PNO Media en PNOzorg.
- Schriftelijke pensioencommunicatie ten behoeve van PNO Media.
- Periodieke rapportages aan toezichthouders ten behoeve van PNO Media.

MPD heeft een ICT-afdeling die verantwoordelijk is voor het technisch beheer van de belangrijkste geautomatiseerde systemen. Informatiebeveiliging is een specifiek aandachtspunt van deze afdeling, maar georganiseerd als een organisatiebrede verantwoordelijkheid. Tevens speelt de ICT-afdeling een belangrijke rol bij de beheersing van relevante geautomatiseerde systemen van uitbestedingsrelaties van PNO Media en PNOzorg. De eisen ter zake worden vastgelegd in SLA's en er vindt periodieke monitoring plaats.

Voor de bestuurders en leden van de Raad van Toezicht bestaan de vergoedingen uit louter vaste elementen. MPD heeft een bezoldigingsbeleid dat geldt voor het gehele personeel waarbij vaste vergoedingen zijn gekoppeld aan functies.

2.7 Perspectief voor de toekomst

Met PNO Media is medio 2016 een hernieuwde uitbestedingsovereenkomst afgesloten voor onbepaalde tijd. PNO Media kan de overeenkomst na een schriftelijk vastgelegde evaluatie (gedeeltelijk) beëindigen per 1 januari van ieder kalenderjaar, met inachtneming van een minimale opzegtermijn van een kalenderjaar.

Voor 2017 wordt een omzet verwacht die in lijn ligt met die van het afgelopen jaar. Naar verwachting zal het eigen vermogen van MPD de komende jaren op het huidige niveau blijven. Waar in 2016 een negatief financieel resultaat is geboekt, wordt in 2017 een positief resultaat verwacht.

Er is geen behoefte aan meer werkkapitaal of liquiditeiten. De solvabiliteit en liquiditeit van MPD zijn toereikend voor de activiteiten van de komende periode.

Voor PNO Media zullen in 2017 net als in 2016 wederom investeringen in het geautomatiseerde pensioensysteem plaatsvinden, die in 5 jaar worden afgeschreven.

Het personeelsbestand zal in 2017 naar verwachting ongeveer gelijk blijven.

3. VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT

Net als in 2015, was er in het afgelopen jaar 2016 sprake van veel beweging in de pensioenwereld. Zowel in de politiek, de media als in brede kringen van de samenleving zijn de pensioenen onderwerp van gesprek.

Thema's als het achterblijven van de dekkingsgraad, de dreigende kortingen op de pensioenuitkeringen en een mogelijke verhoging van premies vragen om adequate reacties. Steeds moeten daarbij de belangen van deelnemers en bedrijven in de juiste balans worden gewogen. Bovendien moeten fondsen en hun uitvoerders in gesprek blijven met de verschillende stakeholders. Daartoe behoren ook de toezichthouders die zich steeds nadrukkelijker manifesteren. De maatregelen die nodig zijn om aan hun regels en eisen te voldoen, zijn in het bijzonder voor de minder grote fondsen een uitdaging. Op het terrein van de ziektekostenverzekering geldt dat de marktpartijen zich keer op keer moeten bewijzen in het spanningsveld van kwaliteit van het aanbod en concurrerende prijsstelling.

In 2016 heeft MPD vergaande inspanningen verricht om adequaat te reageren op de verschillende uitdagingen en eisen die aan haar en haar belangrijkste klant PNO Media zijn gesteld. Dat hield onder meer in dat de kwaliteit van de dienstverlening verder is verbeterd, uitvoering is gegeven aan de acquisitiestrategie van het fonds en productinnovaties zijn gerealiseerd. Zo kreeg het aantal aangeslotenen een belangrijke impuls door het toetreden van de Consumentenbond en was PNO Media spraakmakend door de introductie van een DC regeling.

In het afgelopen jaar zijn er wijzigingen in de leiding van MPD doorgevoerd die de slagkracht van ons bedrijf verder hebben vergroot. De heer Witkamp heeft het team versterkt dat verantwoordelijk is voor het onderhouden van bestaande klantrelaties en het aangaan van nieuwe relaties. De heer Mutsaers voert nu als voorzitter, samen met de heer Van der Put de directie van MPD. Ook de Raad van Toezicht heeft personele wijzigingen ondergaan. De heer Schuijt heeft vanwege strategische redenen de Raad verlaten. Eind 2016 heeft de heer Van Driel bovendien aangegeven de Raad vaarwel te willen zeggen. Een van de eerste opgaven voor 2017 voor MPD en haar Raad van Toezicht is dan ook het werven van nieuwe leden voor de Raad. Dat proces is inmiddels in volle gang.

In 2016 heeft de Raad van Toezicht vijf officiële vergaderingen gehad, samen met de directie van MPD. De meest besproken thema's tijdens die vergaderingen waren naast de actuele stand van zaken in de pensioenwereld onder meer de strategie van MPD en de wijze van invulling daarvan, de stand van de informatiebeveiliging en de verdere verbetering ervan, de beheersing van de kosten van uitvoering en de uitkomsten van het medewerkerstevredenheidsonderzoek. Daarnaast is er diverse malen overlegd met de directie, de ondernemingsraad en delegaties van het bestuur van PNO Media en van PNO Zorg.

De Algemene Ledenvergadering van de coöperatie MPD heeft in 2016 twee maal vergaderd in het bijzijn van de Raad van Toezicht. Ook zijn de functioneringsgesprekken met de directie gevoerd en is het jaarlijkse gesprek met de controller gehouden. Met de accountant werd het accountantsverslag en de jaarrekening doorgelopen. Uiteraard was er ook dit jaar aandacht voor PNOzorg. Daar was in het bijzonder de strategische oriëntatie voor de langere termijn een belangrijk aandachtspunt.

De Raad van Toezicht wil de heer Van Driel en de heer Schuijt bedanken voor de jarenlange inzet voor MPD. Ook wil ze nadrukkelijk haar dank uitspreken naar de medewerkers van MPD voor hun voortdurende inzet in 2016. Tenslotte gaat de dank uit naar PNO Media en PNOzorg voor het vertrouwen dat beide besturen ook dit jaar weer stelden in de uitvoeringsorganisatie.

Dr. Paul Rutten, *lid*

4. PERSONALIA

Raad van Toezicht

De heer dr. P.W.M. Rutten, *lid*

- Lector Creative Business en programmadirecteur Kenniscentrum Creating 010 aan de Hogeschool Rotterdam
- Zelfstandig onderzoeker in het domein van media, creatieve industrie en innovatie

Relevante nevenfuncties

- Lid Raad van Toezicht Haarlem Marketing
- Lid Raad van Advies van het Conservatorium van Amsterdam
- Lid Raad van Advies van het Dutch Creative Residency Network

Directie

De heer drs. W.M.A.E. Mutsaers, *directievoorzitter*

Relevante nevenfuncties

- Directeur PNOzorg
- Lid bestuur Jong Ondernemen

De heer drs. L.J. van der Put RBA, *directeur*

Relevante nevenfuncties

- Bestuurslid Stichting Pensioenfonds PostNL
- Voorzitter Commissie Integraal Risicomanagement Pensioenfederatie
- Lid van Advisory Committee van the European Pension Fund Investment Forum (EPFIF)
- Lid adviesraad Financial Investigator
- Lid samengesteld belanghebbende orgaan Stichting Achmea Algemeen Pensioenfonds

5. JAARREKENING

5.1 Balans per 31 december 2016 (in duizenden euro's en vóór resultaatbestemming)

BALANS

ACTIVA

	31-12-2016	31-12-2015
Vaste activa		
1. Immateriële vaste activa	444	181
2. Materiële vaste activa	412	424
Vlottende activa		
3. Vorderingen en overlopende activa	1.856	1.533
4. Liquide middelen	2.837	3.022
	4.693	4.555
Totaal	5.550	5.160

PASSIVA

	31-12-2016	31-12-2015
5. Eigen vermogen	2.657	2.939
6. Voorzieningen	132	128
7. Kortlopende schulden en overlopende passiva	2.694	2.093
8. Onderhanden werk	67	-
Totaal	5.550	5.160

5.2 Winst- en verliesrekening (in duizenden euro's)

BATEN

	2016	2015
1. Omzet	9.366	9.024

LASTEN

2. Lonen en salarissen	5.443	5.087
3. Sociale lasten	632	592
4. Inhuur personeel	831	528
5. Huisvestingskosten	292	316
6. ICT Kosten	621	595
7. Marketing- en communicatiekosten	988	959
8. Algemene kosten	537	557
9. Afschrijvingskosten	259	364
Totaal operationele kosten	9.603	8.998
10. Financiële baten en lasten	-3	5
Resultaat voor belastingen	-240	31
11. Belastingen	42	76
Resultaat na belastingen	-282	-44

5.3 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen significante gebeurtenissen na balansdatum plaats gevonden.

5.4 Kasstroomoverzicht (in duizenden euro's, volgens de indirecte methode)

	2016	2015
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat	-282	-42
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	259	365
Belastingen	34	77
Mutaties voorzieningen	4	-18
Veranderingen in werkkapitaal		
Mutaties vorderingen en overlopende activa	-277	-705
Mutaties kortlopende schulden en overlopende passiva	520	219
Mutatie onderhanden werk	67	-
Mutatie a.g.v. uitgekeerd dividend	-	-
Overige	-2	-1
Totaal	323	-106
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings materiële vaste activa		
Immateriële vaste activa	-320	-87
Inventaris	-20	-21
Verbouwing	-	-151
ICT	-169	-136
Totaal	-509	-396
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Mutatie geldmiddelen	-186	-502
Liquide middelen per 1 januari	3.022	3.524
Liquide middelen per 31 december	2.836	3.022
Totaal	-186	-502

5.5 Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling in de jaarrekening

ALGEMEEN

Coöperatieve Media Pensioen Diensten u.a. (MPD), gevestigd aan de Seinstraat 12 te Hilversum, is een coöperatie zonder winstoogmerk. MPD is een dienstverlener die zich hoofdzakelijk bezighoudt met de uitvoering van de pensioenregelingen van pensioenfondsen in de mediasector. Daarnaast is MPD verantwoordelijk voor de uitvoering van de zorgverzekeringstaken van het label PNOzorg. De statutaire jaarrekening is opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 Burgerlijk Wetboek.

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld. De jaarrekening is opgemaakt in Euro, waarbij de bedragen zijn afgerond op € 1.000.

De jaarrekening is opgemaakt op 12 juni 2017 te Hilversum.

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de kostprijs, zijnde de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De verkrijgings- of vervaardigingsprijs bestaat uit de aankoopprijs, inclusief de direct toe te rekenen uitgaven om het actief voor het voorgenomen gebruik geschikt te maken. De afschrijving is lineair en verdeeld over 5 jaar.

MATERIËLE VASTE ACTIVA

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs zijnde inkoopprijs plus bijkomende kosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen. De afschrijving is lineair en gebaseerd op de verwachte gebruiksduur rekening houdend met de restwaarde. Indien de verwachting omtrent de afschrijvingsmethode, gebruiksduur en/of restwaarde in de loop van de tijd wijzigingen ondergaat, worden zij als een schattingswijziging verantwoord.

VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA

Vorderingen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

LIQUIDE MIDDELEN

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

VOORZIENINGEN

Een voorziening wordt gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. De contante waarde van deze verplichtingen is berekend tegen een marktconforme rentevoet van 1,0% (vorig jaar 2,5%).

SCHULDEN

Schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij anders is bepaald.

ONDERHANDEN WERK

Het onderhanden werk wordt gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij anders is bepaald.

5.6 Grondslagen van resultaatbepaling

De baten en lasten worden verantwoord in het jaar waarop deze betrekking hebben.

BATEN

Onder baten is de doorbelaste fee verantwoord. MPD berekent de fee op cost plus basis: aan de klant worden de begrote kosten plus een risico-opslag als fee in rekening gebracht. Bij materiële afwijkingen wordt de fee hiervoor – in overleg met de klant – aangepast. De kosten per klant bestaan uit de direct toewijsbare kosten plus een deel van de niet-direct toewijsbare kosten. De omzet van MPD kan dus variëren als gevolg van fluctuaties in de begroting van klanten.

LASTEN

De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. (Voorzienbare) verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden en overigens wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen.

BELASTINGEN

De belastingen worden berekend op basis van het fiscaal bepaalde resultaat, waarbij rekening gehouden is met fiscaal vrijgestelde posten en geheel of gedeeltelijk niet-aftrekbare kosten.

KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

5.7 Toelichting op de balans (in duizenden euro's)

1. Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa betreffen de ontwikkelkosten van het geautomatiseerde pensioensysteem ten behoeve van het nieuwe pensioencontract. De immateriële vaste activa worden lineair in 5 jaar afgeschreven. Voor deze investeringen is een wettelijke reserve opgenomen. De cumulatieve afschrijvingen bedragen tot en met 31 december 2016 € 106.000.

Verloopoverzicht 2016	ICT	Totaal
Boekwaarde 1 - 1 - 2016	181	181
Investeringen	321	321
Afschrijvingen	-58	-58
Boekwaarde 31 - 12 - 2016	444	444

Verloopoverzicht 2015	ICT	Totaal
Boekwaarde 1 - 1 - 2015	125	125
Investeringen	87	87
Afschrijvingen	-31	-31
Boekwaarde 31 - 12 - 2015	181	181

2. Materiële vaste activa

Verloopoverzicht 2016	Inventaris	Verbouwing	ICT	Communicatie	Totaal
Boekwaarde 1 - 1 - 2016	37	170	217	-	424
Investeringen	20	-	169	-	189
Afschrijvingen	-20	-68	-113	-	-201
Boekwaarde 31 - 12 - 2016	37	102	273	-	412

Verloopoverzicht 2015	Inventaris	Verbouwing	ICT	Communicatie	Totaal
Boekwaarde 1 - 1 - 2015	53	146	230	19	448
Investeringen	21	152	136	-	309
Afschrijvingen	-37	-128	-149	-19	-333
Boekwaarde 31 - 12 - 2015	37	170	217	-	424

De materiële vaste activa worden als volgt afgeschreven:

- ICT-investeringen worden in beginsel lineair afgeschreven in 4 jaar.
- Investeringen gerelateerd aan websites worden afgeschreven in 3 jaar.
- Hardware gerelateerd aan de locatie Seinstraat, wordt afgeschreven in 5 jaar. Deze is gerelateerd aan de huurovereenkomst.
- Alle overige investeringen (huisvesting) worden lineair afgeschreven in 5 jaar.

3. Vorderingen en overlopende activa

	31-12-2016	31-12-2015
Debiteuren	779	683
Vooruitbetaalde huur	62	71
Vooruitbetaalde pensioenpremie	829	693
VPB belasting latentie	45	-
Rekening courant klanten	14	-
Overlopende activa	127	86
Totaal vorderingen en overlopende activa	1.857	1.533

4. Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit het tegoed bij de banken. Er is een bankgarantie van € 59.659 voor de huur van het pand. Behoudens de bankgarantie staan de tegoeden vrij ter beschikking van de organisatie.

5. Eigen vermogen

	2016	2015
Geplaatst kapitaal per 1 januari	2.100	2.100
Geplaatst kapitaal per 31 december	2.100	2.100

Algemene reserve	2016	2015
Algemene reserve per 1 januari	658	756
Resultaat boekjaar	-282	-42
Mutatie ten gunste van de ontwikkel reserve	-263	-56
Algemene reserve per 31 december	113	658

Wettelijke reserve immateriële vaste activa	2016	2015
Ontwikkel reserve per 1 januari	181	125
Toevoeging reservering wegens investeringen	321	87
Onttrekking reservering wegens afschrijvingen	-58	-31
Reserve per 31 december	444	181

Statutaire winstbestemmingsregeling

De winstbestemming vindt plaats overeenkomstig Artikel 20 lid 7 van de statuten. Daarin is bepaald dat de Algemene Ledenvergadering op voordracht van de Raad van Toezicht beslist over de bestemming van een eventueel batig saldo van de staat van baten en lasten.

Voorstel winstbestemming 2016

Het negatieve resultaat over 2016 ad € 338.000 is ten laste van de algemene reserve gebracht. Hierbij is rekening gehouden met een dotatie aan de wettelijke (ontwikkel) reserve ad € 263.000. Dit voorstel is reeds in de jaarrekening als zodanig verwerkt.

6. Voorzieningen

Deze post betreft een actuair bepaald voorziening ad € 128.568, die dient als compensatie voor een vervallen artikel (Art. 44) uit de pensioenregeling 1/1/1997 – 1/1/2006. Dat artikel zorgde ervoor dat het gemis aan pensioenafspraken a.g.v. het afschaffen van de VUT werd gecompenseerd. Tijdens de VUT werd nog ouderdomspensioen opgebouwd, hetgeen tijdens het hiervoor in de plaats gekomen TOP niet meer gebeurde. Toen 1/1/2006 de wet VPL inging, die ervan uitgaat dat tot 65-jarige leeftijd wordt gewerkt, verviel Artikel 44. In het CAO-overleg van 2005/2006 is afgesproken dat dit gemis aan pensioenaanspraken gedeeltelijk gecompenseerd wordt indien de medewerker voor de 65-jarige leeftijd met pensioen gaat.

Deze voorziening wordt in zijn geheel als langlopend (> 1 jaar) beschouwd.

De disconteringsvoet is aangepast van 2,5% naar 1%. Het effect hiervan is ca. € 7.000.

Verloopoverzicht voorziening

	31-12-2016	31-12-2015
Artikel 44 Pensioenfonds PNO Media 1 januari	128	146
Mutatie	4	18
Eindstand	132	128

7. Kortlopende schulden en overlopende passiva

	31-12-2016	31-12-2015
Crediteuren	1.220	196
Lonen en sociale lasten	739	297
Belastingen	41	122
Vooruitgefactureerde fee	381	763
Rekening courant klanten	-	19
Overlopende passiva	313	697
Totaal	2.694	2.093

Van de crediteuren heeft een aanzienlijk deel betrekking op facturen van de marketingactie PNOzorg. De post overlopende passiva heeft betrekking op kosten die aan het boekjaar 2015 worden toegerekend, maar waarvoor pas in 2016 facturen van leveranciers en/of dienstverleners worden ontvangen. De post vooruitgefactureerde omzet betreft de Fee die aan Stg. BPF voor de Media PNO en Vereniging PNO zorg in rekening is gebracht voor de periode januari 2016. De tegenhanger is opgenomen in de post debiteuren De post overlopende passiva heeft betrekking op kosten die aan het boekjaar 2015 worden toegerekend, maar waarvoor pas in 2016 facturen van leveranciers en/of dienstverleners worden ontvangen.

De gehanteerde pensioenregeling van MPD is ondergebracht bij Stg. Bedrijfstakpensioenfonds voor de Media PNO.

De belangrijkste kenmerken van deze pensioenregeling zijn:

- Het betreft een middelloonregeling.
- De jaarlijkse opbouw van de pensioenaanspraken bedraagt 1,875% van het pensioengevend salaris dat is gebaseerd op het bruto jaarloon minus franchise (ad € 12.642). Het pensioengevend salaris is vanaf 2015 gemaximeerd (op € 100.000).
- De pensioenpremie bedroeg in 2016 22,3% van de pensioengrondslag, waarvan 14,5% door de werkgever wordt voldaan, en 7,8% wordt ingehouden op het salaris van de werknemer.
- Het bestuur van het pensioenfonds stelt jaarlijks de premie vast.
- Als de middelen van het pensioenfonds het toelaten, zal het bestuur van het pensioenfonds de opgebouwde aanspraken van (gewezen) deelnemers en de ingegane pensioenen aanpassen overeenkomstig de consumentenprijsindex voor alle huishoudens. De toeslagverlening is voorwaardelijk. Het bestuur van het pensioenfonds beslist jaarlijks in hoeverre pensioenuitkeringen en pensioenaanspraken worden aangepast.

De belangrijkste kenmerken van de uitvoeringsovereenkomst zijn :

- Deelneming in het bedrijfstakpensioenfonds is verplicht gesteld voor de werknemers en directie van MPD.

MPD is uitsluitend verplicht tot betaling van de vastgestelde premies. In geen geval is een verplichting tot bijstorting of recht op teruggave/premiekorting.

8. Onderhanden werk

De post onderhanden werk bevat de kosten en gefactureerde fee van projecten die voor PNO Media worden uitgevoerd, maar nog niet afgerond zijn.

	31-12-2016	31-12-2015
Vooruitgefactureerde fee	192	-
Projectkosten	-125	-
Totaal onderhanden werk	67	-

In 2016 is € 94.000 fee gefactureerd aan de klanten inzake projectopbrengsten. Het projectresultaat wordt gerealiseerd na afronding van het project.

5.8 Niet uit de balans blijvende regelingen en verplichtingen

Met haar grootste klant heeft MPD een uitbestedingsovereenkomst afgesloten die per 1 maart 2015 is verlengd voor onbepaalde tijd. Als deze klant in de toekomst zou besluiten geen gebruik meer te maken van de diensten van MPD, dan houdt hij deels wel de afwikkelingsverplichting.

Op 1 maart 2015 is het huurcontract aan de Seinstraat uitgebreid met een deel van de tweede verdieping. De einddatum van dit contract staat op 31 maart 2021. Het jaarlijkse huurbedrag bedraagt ongeveer € 174.000. Uit het oorspronkelijke contract is nog een huurkorting verkregen die loopt tot en met 31 maart 2016.

Voor onderhoud software zijn enkele kleinere contracten voor 2 of 3 jaar afgesloten met een totale jaarverplichting van € 8.000.

MPD heeft als lessee operationele leasecontracten voor 5 auto's afgesloten. De jaarverplichting van deze leasecontracten bedraagt ongeveer € 70.000.

De totale toekomstige betalingen uit de hiervoor vermelde opsomming bedraagt derhalve:

Toekomstige betalingen (in duizenden euro's)	2016	2015
Periode < 1 jaar	250	251
1 jaar <= periode <= 5 jaar	676	835
Periode > 5 jaar	-	43
Totaal	926	1.129

In 2016 is een totaalbedrag van € 93.494 (2015: € 74.301) aan leasebetalingen voor de auto's in de winst- en verliesrekening verwerkt.

5.9 Toelichting op de staat van baten en lasten (in duizenden euro's)

BATEN

1. Omzet

De omzet bestaat voornamelijk uit de gefactureerde fees en kan variëren met de fluctuatie van de begroting van de klanten. De begrote kosten plus een risico-opslag worden als fee in rekening gebracht.

LASTEN

De kosten hebben betrekking op de verslagperiode van 1 januari 2016 t/m 31 december 2016.

2. Personeelskosten

	2016	2015
Lonen en salarissen	4.871	4.214
Pensioenlasten	528	543
Overige lonen en salarissen	529	336
Doorbelastingen bestuursbureau	-485	-5
Totaal	5.433	5.087

Onder de post lonen en salarissen zijn o.a. meegenomen: vakantiegeld, eindejaarsuitkering en bonus/gratificatie. De overige kosten bevatten o.a. wervingskosten, reis- en verblijfkosten en catering, alsmede afvloeiingskosten. In de overige kosten zijn ook opgenomen de vergoedingen die de directie en medewerkers ontvangen voor werkzaamheden bij derden.

3. Sociale lasten

	2016	2015
Sociale lasten	581	530
Overige sociale lasten	51	61
Totaal	632	591

De bezoldiging voor de bestuurders bedraagt in 2016 € 337.885 (2015: € 471.000).

4. Inhuur personeel

De kosten voor inhuur personeel komen grotendeels (€ 213.000) voor rekening van de afdeling ICT, in het kader van het BPR-traject. Daarnaast is er € 173.000 uitgegeven aan inhuur voor marketingactiviteiten ten behoeve van PNOzorg.

5. Huisvestingskosten

	2016	2015
Huur en servicekosten	248	247
Overige huisvestingskosten	69	69
Doorbelastingen bestuursbureau	-25	-
Totaal	292	316

6. ICT kosten

	2016	2015
ICT-kosten	429	413
Servicebureau's	192	181
Totaal	621	595

ICT-kosten betreffen de kosten voor onderhoud hard- en software, uitbesteding, informatiebeveiliging, telecommunicatie en enkele kleinere aanschafkosten.

7. Marketing- en communicatiekosten

	2016	2015
Marketingkosten	627	584
Communicatiekosten	361	374
Totaal	988	958

8. Algemene kosten

	2016	2015
Accountantskosten	135	113
Advieskosten (inclusief juridische kosten)	287	309
Overige algemene kosten	115	134
Totaal	537	557

10. Financiële baten en lasten

	2016	2015
Rente en kosten bank	-3	5
Totaal	-3	5

De financiële baten en lasten bestaan uit de bankkosten en rente- en batenlasten.

11. Belastingen

	2016	2015
Vennootschapsbelasting boekjaar	79	77
Vennootschapsbelasting voorgaande jaren	8	-1
Mutatie belasting latentie	-45	-
Totaal	42	76

De effectieve belastingdruk over 2016 voor MPD is -28,2% (2015: 296,0%) t.o.v. een nominale druk van 23,1% (2015: 21,3%). De verschillen worden veroorzaakt doordat de fiscale winstbepaling anders is dan de winstbepaling ten behoeve van de commerciële jaarrekening.

5.10 Toelichting algemeen

PERSONEELSBESTAND

In 2016 waren bij MPD gemiddeld 64 werknemers (2015: 61) in dienst; het betrof 58,6 fte's (gemiddeld). De stijging kan worden toegerekend aan de toename van het personeelsleden op de afdelingen relatiebeheer en marketing.

FISCALE EENHEID

Met ingang van 2015 vormt MPD een fiscale eenheid met Stg. Bedrijfstakpensioenfonds voor de Media PNO voor wat betreft de omzetbelasting. MPD maakt samen met PNOzorg gebruik van een koepelvrijstelling voor de omzetbelasting. Elke entiteit is verantwoordelijk voor zijn eigen aangifte.

ONDERTEKENING

Hilversum, 12 juni 2017

Directie

Drs. W.M.A.E. Mutsaers

Drs. L.J. van der Put RBA

6. OVERIGE GEGEVENS

6.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de leden van Coöperatieve Media Pensioen Diensten U.A.

Verklaring betreffende de jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Coöperatieve Media Pensioen Diensten U.A. te Hilversum gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarrapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Coöperatieve Media Pensioen Diensten U.A. op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2016;
- de winst-en-verliesrekening over 2016;
- het kasstroomoverzicht over 2016;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Coöperatieve Media Pensioen Diensten U.A. zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen andere informatie betreffende de jaarrekening

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarrapport andere informatie, die bestaat uit:

- het profiel en de kerncijfers
- het bestuursverslag;
- het verslag raad van toezicht
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip,

verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de directie onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 8 mei 2017

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. A.A. Beijer RA RBA

MPD

MEDIA PENSIOEN DIENSTEN

Coöperatieve Media Pensioen Diensten U.A.

T 035 702 34 56

Postadres

Postbus 1340
1200 BH Hilversum

Bezoekadres

Seinstraat 12
1223 DA Hilversum

E secretariaat@mpd.nl

W www.mpd.nl

Twitter @MPDNL